

EUSJA
EUROPEAN UNION OF SCIENCE
JOURNALISTS' ASSOCIATIONS

Klub
vědeckých
novinářů

Prague, 28-30 March 2019

Nano2EUSJA and Nano2all Programme

Ohlédnutí za Valným shromážděním EUSJA, které uspořádal Klub vědeckých novinářů v Presscentru SN ČR.

Syndikát novinářů ČR, potažmo Klub vědeckých novinářů, hostil o poslední březnové sobotě Valné shromáždění Evropské asociace vědeckých novinářů. Zasedání EUSJA, jehož organizace se každoročně zhostí některý z členských států, je vždy spojeno se studijní návštěvou vědeckého nebo pedagogického pracoviště v pořadatelské zemi. Mezi 28. až 30. březnem tomu bylo nejinak i u nás: pro zahraniční kolegy jsme připravili návštěvu Národního technického muzea a program Nano2EUSJA na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze.

Odpověď na zdvořilou žádost o uspořádání Valného shromáždění Evropské asociace vědeckých novinářů EUSJA v České republice jsem dlouho oddalovala. Sice jsem se už několika takových aktivit s úspěchem zhostila, jenže to bylo v době mého působení ve velké instituci, což bylo z hlediska pořadatelsví podstatně jednodušší. Nakonec jsem kývla: Česká republika se rozhodně má čím ve vědě pochlubit, tak proč toho nevyužít!

Vzhledem k plánovanému zacílení doprovodné studijní mise (valné shromáždění je vždy doplněno o tzv. study trip na nějaké zajímavé místo) na nanotechnologie mi probíhal myslí brněnský CEITEC nebo Technická univerzita v Liberci, posléze však zvítězila pro mě nejjednodušší varianta, a to zorganizovat třídní program v Praze. Rozhodla jsem se vzít zahraniční kolegy na Vysokou školu chemicko-technologickou a do Národního technického muzea – to vše zapadalo do akce Nano2EUSJA.

Nano2EUSJA a Nano2all, Prague

EUSJA
EUROPEAN UNION OF SCIENCE
JOURNALISTS' ASSOCIATIONS

Klub
vědeckých
novinářů

Prague, 28-30 March 2019

Nano2EUSJA and Nano2all Programme

28 March

- 12:00 Meeting at the hotel Masarykova kolej - Masaryk's College
<https://www.masarykovakolej.cz/en/home>
- 13:00-18:00 Study trip to the National Technical Museum <http://www.ntm.cz/en>;
Expositions: Chemistry around us <http://www.ntm.cz/en/en-expozice/chemie-kolem-nas>
and Astronomy <http://www.ntm.cz/en/en-expozice/astronomie>;
- 18:00-18:30 Introduction to the Nano2all Project <http://www.nano2all.eu/>;
18:30-18:45 Walk around the Letná park - depending on the weather;
19:00 Free dinner

29 March

Nano-visit to the University of Chemistry and Technology Prague <https://www.vscht.cz/>

- 8:30 Meeting at the hotel
- 9:00-9:15 Welcome address at the University rector office
- 9:30-11:30 Chemical robots in prof. František Štěpánek laboratory <http://www.chobotix.cz/>
Research by doc. Zdeněk Sofer team Advanced Functional Nanorobots
<https://nanorobots.vscht.cz/about-project>
- 11:45-12:30 Lunch at the University Experimental Brewery
<https://ub.vscht.cz/department/instrumentation/brewery>
- 12:45-17:00 Nano2all afternoon - workshop
Jitka Čejková - Artificial life in chemical systems: droplets as liquid robots
<https://droplets.vscht.cz/people/cejkova>;
Anna Mittnerová - Woman in Nano2allScience

Den nultý – první účastník

Středa 27. 3. 2019

Jedním z důležitých důvodů k výběru naší stověžaté metropole byla pochopitelně doprava. A je až neuvěřitelné, že v předvečer akce dorazili na ruzyňské letiště ze stejné odletové destinace dvěma lety s pouhým pětiminutovým rozdílem první dva účastníci. Taková shoda se musela oslavit prohlídkou busty na smíchovském domě, kde v letech 1911-1912 žil a pracoval Albert Einstein. Dlužno podotknout, že pamětní deska s Einsteinovou bustou byl umístěna v březnu před 40 lety (1979).

Den první – Národní technické muzeum a zahájení workshopu Nano2all.

Čtvrtek 28. 3. 2019

Novináři byli ubytovaní v Masarykových kolejích, začali jsme tedy připomínkou 80 let starých událostí, kdy nacisti obsadili koleje, studenty pozatýkali, některé postříleli, jiné poslali do koncentračních táborů a následně uzavřeli vysoké školy.

Do Národního technického muzea jsme to vzali přes Letenské sady s jednou z nejkrásnějších vyhlídek na Prahu. A cestou kolem kyvadla se našlo další kulaté výročí k připomínce – zahájení stavby obřího stalinského pomníku před 70 lety.

Výrazně kulaté výročí – 100 let - si letos připomíná Mezinárodní astronomická unie. Však v muzeu taky míříme právě do oddělení Astronomie a geodézie.

Skvělým průvodcem muzejní expozicí nám byl Ing. Antonín Švejda. A když nám pak na závěr spustil orchestrion, naše skupina se výrazně zvětšila o přispěchavší návštěvníky.

Prohlídce samozřejmě neušla hlavní dvorana ani výstava k loňskému 100. výročí republiky obsahující mj. maketu funkcionalistické vily Tugendhat zařazené do seznamu UNESCO, které se bude týkat i překvapení na závěr dne následujícího.

Čemu ale skutečně nechtěli kolegové uvěřit, byl čočkostroj Otty Wichterleho. Nepustila jsem je pryč, dokud si expozici pořádně neprohlédli.

Tématicky nutno zmínit i aktuální výstavu v NTM o Karlu Kruisovi, profesoru kvasné chemie, ale též průkopníkovi fotografie – osobnosti, s jejímž jménem se novináři ještě setkají zítra na VŠCHT.

Pracovní den pokračoval seznámením s projektem Nano2all. A hlavně příjemně končil dobrou večeří.

Den druhý – Nano2EUSJA na VŠCHT, workshop Nano2all.

Pátek 29. 3. 2019

Na pátek byl připraven odborný program zaměřený na již zmíněné nanotechnologie. V rektorské zasedačce přivítal hosty a seznámil je se školou prorektor VŠCHT pro VaV prof. Pavel Kotrba (na snímku uprostřed, vpravo prof. František Štěpánek).

Všeobecně sledované genderové téma, čili zastoupení žen v rámci Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, pojednala Ing. Anna Mittnerová.

Poté už jsme se vnořili s profesorem Františkem Štěpánkem do světa nanorobotů a slibných směrů jejich využití v medicíně. Fascinující byla i návštěva jeho laboratoří Chobotix, stejně jako výzkum funkčních nanorobotů u docenta Zdeňka Sofera.

Odpočinek a občerstvení v náročném programu poskytl zdejší malý Experimentální pivovar, kde se vaří pivo lahodné chuti Lachout. O zrod pivovaru k výuce kvasné technologie se zasloužil již zmíněný Karel Kruis, který přesně před 120 lety (1899) stanul nejen v čele Ústavu kvasné chemie a mykologie, ale ve stejném roce rovněž ve vedení Ústavu praktické fotografie.

Z exkurze do laboratoře na výrobu kvasného nápoje, tedy z univerzitního pivovaru, vedla naše cesta do laboratoří týmu prof. Štěpánka. Všechna témata a výklady k nim byly doslova fascinující.

Po skončení programu na Vysoké škole chemicko-technologické a krátké procházce dejvickým univerzitním campusem zpět na Masarykovu kolej, pokračoval odpolední program Nano2EUSJA. Po celodenním zaměření na možnosti využití nanotechnologií v medicíně čekal naši novinářskou skupinu workshop v rámci projektu Nano2all, na němž EUSJA participuje. Jak vnímá společnost nanotechnologie, je předpona nano- nadužívaná, vzbuzuje mezi lidmi obavy? Jak se k tomuto tématu staví různé země? Tato a další témata zaznívala v naší debatě.

Na páteční večer jsem připravila překvapení v podobě návštěvy kina Lucerna, kam jsme vyrazili na koprodukční filmovou novinku Skleněný pokoj. Děj románu britského spisovatele Simona Mawera je zasazen do brněnské vily Tugendhat, jejíž model jsme viděli o den dříve v Národním technickém muzeu.

Protože tento Mawerův román někteří z našich zahraničních novinářských kolegů četli (a rovněž i jeho Mendelova trpaslíka, další román z brněnského prostředí), byli jsme na nový film velmi zvědaví, a to i s ohledem na vzácně se shodující negativní recenze. Film v anglickém znění s českými titulky dal kritikám za pravdu, děj se příliš nevydařil, vše ale vynahrádily kamerové záběry z jednoho ze stěžejních děl moderní architektury od architekta Ludwiga Miese Van den Rohe. K různým připomínaným výročím zbývá dodat, že stavba vily Tugendhat započala před 90 lety (1929). A báječná byla také naše následná debata (nejen) o filmu ve stylové kavárně Lucerna.

Den třetí – jednací

Sobota 30. 3. 2019

Sobotní vyvrcholení pražské mise se odehrávalo v prostorách Presscentra pod záštitou Syndikátu novinářů ČR.

Delegáty Valného shromáždění EUSJA nejprve přivítal v sídle SN ČR syndik Adam Černý. Ve stručnosti představil hostům naši novinářskou organizaci, která mj. zastřešuje i Klub vědeckých novinářů, jehož prostřednictvím je Česká republika členskou zemí mezinárodního profesního společenství už od roku 2004. Poté následoval celodenní jednací maraton v souladu se stanovami EUSJA.

Poslední březnový den prohřivaly sluneční paprsky, které dovolily uzavřít sobotní úřad zcela neformálním přípitkem na zahrádce jedné z pražských restaurací. Jsme rádi, že se Klubu vědeckých novinářů ČR podařilo v době, která je po celém světě pro novináře všeobecně dosti nelehká (což se projevilo i na počtu účastníků), uspořádat úspěšnou třídenní akci.

*Marina Hofmanová,
předsedkyně KVN, místopředsedkyně EUSJA*